

HALLINTOVALIOKUNNAN MIETINTÖ 12/2009 vp

Hallituksen esitys Suomen ja Espanjan välillä turvallisuusluokitellun tiedon vastavuoroisesta suojaamisesta tehdyn sopimuksen hyväksymisestä sekä laiksi mainitun sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 6 päivänä lokakuuta 2009 lähettänyt hallintovaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen Suomen ja Espanjan välillä turvallisuusluokitellun tiedon vastavuoroisesta suojaamisesta tehdyn sopimuksen hyväksymisestä sekä laiksi mainitun sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta (HE 168/2009 vp).

Asiantuntijat

Valiokunnassa on ollut kuultavana
- ulkoasiainneuvos Ilkka Heiskanen, ulkoasiainministeriö.

Lisäksi kirjallisen lausunnon ovat antaneet

- puolustusministeriö
- työ- ja elinkeinoministeriö.

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan, että eduskunta hyväksyisi Suomen ja Espanjan välisen sopimuksen turvallisuusluokitellun tiedon vastavuoroisesta suojaamisesta sekä lain sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta.

Sopimuksen tarkoituksena on varmistaa salassa pidettävän tiedon välittäminen ja suojaaminen Suomen ja Espanjan välillä ulko-, puolustus-, turvallisuus- ja teollisuusasioissa. Kysymys on arkaluonteisista tietoaineistoista, jotka lähettävässä sopimusvaltiossa on erikseen luoki-

teltu korkean tietoturvallisuuden tason toteuttamista edellyttäviksi.

Sopimus tulee voimaan toiseksi seuraavan kuukauden ensimmäisenä päivänä sen jälkeen, kun jälkimmäinen ilmoitus siitä, että sopimuksen voimaansaattamiseksi tarvittavat kansalliset toimenpiteet on saatettu loppuun, on otettu vastaan. Sopimuksen voimaansaattamislaki on tarkoitettu tulemaan voimaan tasavallan presidentin asetuksella säädettävänä ajankohtana samaan aikaan kuin sopimus tulee Suomen osalta voimaan.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Perustelut

Suomen ja Espanjan välisen tietoturvasopimuksen hyväksyminen on tärkeää muun muassa sen vuoksi, että se antaa suomalaiselle ja espanjalaiselle yritystoiminnalle mahdollisuuden saada sellaisia tilauksia tai osallistua sellaisiin hankkeisiin, joiden toteuttaminen edellyttää pääsyä sopimuskumppanin turvallisuusluokiteltuihin tietoihin. Sopimus parantaa suomalaisten yritysten kilpailuasemaa Espanjassa tapahtuvissa tarjouskilpailuissa.

Sopimuksen määräykset vastaavat pitkälti kansainvälisistä tietoturvallisuusvelvoitteista annetun lain (588/2004) säännöksiä sekä jo aiemmin voimaansaattettujen Suomen tekemien kahdenvälisen tietoturvallisuus sopimusten määräyksiä (ks. esim. HaVM 18/2008 vp). Sopimuksen kattaman yhteistyön piirissä vaihdettavat tiedot luokitellaan ja merkitään turvallisuusluokkiin kuuluviksi. Vastaanottavan sopimuspuolen on pääsäännön mukaan pidettävä turvallisuusluokiteltu tieto salassa. Sopimusmääräykset asettavat viranomaisten toiminnan julkisuudesta annettua lakia (621/1999) tiukemmat edellytykset salassapidolle. Salassapitovelvoite ei

ole riippuvainen siitä, aiheuttaisiko tiedon luovuttaminen kolmannelle osapuolelle vahinkoa (vahinkoedellytys). Sopimuksen sisältämät tietoturvallisuusvelvoitteet vaikuttavat ensisijaisesti siihen, miten viranomaisten ja velvoitteen piiriin kuuluvien yksityisten tahojen on käsiteltävä asiakirjoja, sekä siihen, miten toimitila- ja henkilöturvallisuudesta on huolehdittava.

Hallituksen esityksen perusteluista ilmenevistä syistä ja saamansa selvityksen perusteella valiokunta pitää esitystä tarpeellisena ja tarkoituksenmukaisena. Valiokunta puoltaa Suomen tasavallan ja Espanjan kuningaskunnan välillä 9 kesäkuuta 2009 allekirjoitetun sopimuksen hyväksymistä sekä lakiehdotuksen hyväksymistä muuttamattomana.

Päätösehdotus

Edellä esitetyn perusteella hallintovaliokunta ehdottaa,

että eduskunta hyväksyy hallituksen esityksessä tarkoitetun sopimuksen ja

että lakiehdotus hyväksytään muuttamattomana.

Helsingissä 20 päivänä lokakuuta 2009

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj. Tapani Tölli /kesk
vpj. Tapani Mäkinen /kok
jäs. Thomas Blomqvist /r
Lasse Hautala /kesk
Heli Järvinen /vihr
Timo V. Korhonen /kesk
Valto Koski /sd

Outi Mäkelä /kok
Petri Pihlajaniemi /kok
Raimo Piirainen /sd
Unto Valpas /vas
vjäs. Veijo Puhjo /vas
Satu Taiveaho /sd.

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Ossi Lantto.